

mgr Anna Ślusarz
nauczyciel dyplomowany muzyki

OPINIA DOTYCZĄCA PROGRAMU NAUCZANIA **MUZYKA**
W KL. IV – VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ
AUTORSTWA TERESY WÓJCIK

Przedstawiony do zaopiniowania autorski *Program nauczania muzyki w klasach IV–VII Muzyka* przewidziany do realizacji na II poziomie edukacji autorstwa Teresy Wójcik jest zgodny z podstawą programową kształcenia ogólnego, określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku, w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z dnia 24 lutego 2017 r., poz. 356).

Prezentowany program dostosowany jest do potrzeb współczesnej szkoły, przygotowuje ucznia do pełnego uczestnictwa w kulturze i jego samodzielnego kontaktu z muzyką. Równocześnie kształtuje postawy społeczne charakteryzujące się tolerancją i szacunkiem dla poglądów innych ludzi, stwarza okazje uczniowi do zdobywania wiadomości muzycznych poprzez konkretne działania artystyczne, sprzyja rozwijaniu współpracy zespołowej oraz wyrażeniu indywidualnej ekspresji.

Koncepcja programu *Muzyka* jest starannie przemyślana. Zakłada realizację treści nauczania przez zastosowanie następujących form aktywności muzycznej: śpiew, grę na instrumentach, taniec i ruch przy muzyce, słuchanie muzyki, twórczość muzyczno-ruchową, a także przez wiedzę dotyczącą wiadomości o muzyce.

Konstrukcja programu zyskuje na przejrzystości dzięki tabelarycznemu ujęciu treści nauczania, sposobów osiągania celów kształcenia i wychowania oraz przewidywanych osiągnięciach ucznia.

Każda z uwzględnionych w programie form aktywności zaopatrzona została w propozycję zróżnicowanego repertuaru muzycznego, przeznaczonego zarówno do wykonywania, jak i słuchania przez uczniów. Na repertuar wokalny składają się piosenki, pieśni, kanony, przyśpiewki ludowe, kolędy i pastorałki oraz popularne tematy utworów muzycznych.

Piosenki mają urozmaiconą tematykę dziecięcą, nawiązują np. do kalendarza imprez szkolnych, zmieniających się pór roku, wiele z nich opartych jest na rytmach polskich tańców i innych narodów. Niezwykle interesująco przedstawia się propozycja utworów do gry na instrumentach i słuchania muzyki. Zaproponowane utwory ściśle korespondują z omawianymi zagadnieniami muzycznymi, np. stylem epoki, dorobkiem artystycznym kompozytorów czy formami muzycznymi.

Dużą rolę Autorka przywiązuje również do aktywności ruchowej. Realizując program uczeń ma możliwość poznania kroków i figur tanecznych różnych tańców oraz nabywa umiejętność współdziałania zespołowego.

Mając na uwadze pracę z uczniem zdolnym w programie zostały wyróżnione treści, które wymagają od uczniów wykazania się własną inwencją twórczą, jak również poszerzaniem jego wiadomości w wybranym zakresie. Do programu dołączono ponadto tematykę zajęć muzycznych w klasach IV–VII, metod sprawdzania postępów i osiągnięć ucznia jak również propozycję kryteriów oceny osiągnięć edukacyjnych uczniów.

Treści nauczania są rozbudowane i poprawnie opracowane pod względem merytorycznym. Wiadomości o muzyce zostały klarownie przedstawione od powtórzenia treści objętych programem nauczania na I poziomie edukacyjnym do przyswojenia wiedzy na II poziomie nauczania. Zaproponowane w programie formy ekspresyjne służą przede wszystkim rozwijaniu przez uczniów muzycznych umiejętności oraz wyrażaniu ich własnych emocji.

W omawianym programie w bardzo ciekawy sposób zostały opracowane treści dotyczące zagadnień z literatury muzycznej, przedstawione w formie audycji muzycznych *Akademia młodego melomana*. Audycje te w atrakcyjny sposób wprowadzają młodych ludzi w świat artystyczny, czyniąc ich wrażliwymi odbiorcami sztuki.

Program nauczania *Muzyka* to interesująca propozycja dla nauczycieli. Charakteryzuje się trafnie dobranymi treściami edukacyjnymi z zachowaniem, co bardzo istotne, przewagi praktyki muzycznej nad teorią muzyki. Wskazuje nauczycielowi sposoby twórczego rozwiązywania problemów, które pojawiają się podczas zajęć muzycznych. Jego zaletą jest duże urozmaicenie proponowanych działań, dostosowane do różnych możliwości uczniów. Umożliwia to efektywną pracę zarówno z dzieckiem szczególnie zdolnym, jak i z tym, które ma słabsze predyspozycje muzyczne i wykazuje mniejszą kreatywność. Ważną kwestią jest wykorzystanie w wielu działaniach uczniów multimedialnych źródeł informacji i prostych programów muzycznych.

Istotną częścią programu jest opis warunków jego realizacji, dotyczący między innymi wyposażenia szkolnej pracowni muzycznej.

Opracowany przez Autorkę materiał dotyczący procedury osiągania celów zawiera wiele cennych wskazówek metodycznych, co wpływa w istotny sposób na łatwość realizacji programu, podnosząc tym samym jego atrakcyjność. Program zawiera treści związane z planowaniem osiągnięć ucznia i propozycjami ich oceny.

Autorka słusznie podkreśla, że przy ocenianiu ucznia nauczyciel powinien brać pod uwagę nie tylko poziom umiejętności i wiedzy, ale przede wszystkim jego indywidualne możliwości i wysiłek wkładany w realizację powierzonych mu zadań. Ocenie powinny podlegać również aktywność i zaangażowanie ucznia w czasie zajęć, a ocena motywować i zachęcać ucznia do rozwijania jego zainteresowań.

Po dokonaniu analizy programu nauczania *Muzyka* stwierdzam, że jest on cenną pomocą dla nauczycieli i polecam go do realizacji.

mgr Anna Ślusarz